

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE

privind modificarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu

Conform angajamentelor asumate de România prin PNRR, pensiile de serviciu trebuie reformate pe baza unor soluții care să vizeze corectarea inechităților dintre beneficiarii acestor categorii de pensii și beneficiarii din sistemul public de pensii din punct de vedere al cotributivității cât și al justiției sociale.

În prezent, pensiile de serviciu pentru anumite categorii socio-profesionale, respectiv personalul din sistemul de justiție sunt calculate prin aplicarea unui procent de 80% asupra bazei de calcul reprezentată de media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și a sporurilor avute în ultimele 48 de luni de activitate înainte de data pensionării.

Cu toate că Legea nr. 282/2023, prin care a fost reglementată reforma pensiilor de serviciu a fost agreată de Comisia Europeană ca îndeplinind angajamentele asumate prin PNRR, Decizia Curții Constituționale nr. 724/2024 a declarat neconstituțională creșterea impozitării progresive pentru pensiile de serviciu.

Restricțiile impuse asupra concepției reformei pensiilor de serviciu prin hotărârile CCR afectează în principal planul de pensii de serviciu al magistraților.

În consecință, parametrii pensiilor de serviciu ale magistraților permise în temeiul acestor hotărâri diferă substanțial de cei ai altor pensii de serviciu. În special, magistrații au menținut o rată de înlocuire de 80 % aplicată câștigurilor medii pe o perioadă de 4 ani înainte de pensionare, comparative cu o rată de 65% pentru ceilalți beneficiari de pensii de serviciu, iar pensiile beneficiarilor aflați deja în activitate sunt indexate la o rată de creștere a salariilor contribuabililor activi. Prestațiile pentru noii intrați în profesie, ca și pentru toți beneficiarii altor planuri de pensii de serviciu, vor fi indexate în funcție de inflație.

Pentru a respecta angajamentele din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale (MMFTSS) e alaborat, cu sprijinul Băncii Mondiale și în consultare cu serviciile tehnice ale Comisiei Europene o propunere bazată pe următoarele coordonate:

- Reducerea ratei de înlocuire la pensionare de la 80 % la 65 %.
- Accelerarea creșterii vârstei de pensionare pentru magistrați - de la 4 luni pe an la 6 luni pe an - până la împlinirea vârstei de 65 de ani.

Astfel, măsurile avute în vedere vor contribui la consolidarea, în continuare, a echității între planurile de pensii de serviciu, la apropierea treptată a raportului prestațiilor din pensiile magistraților de cel din sistemul general de pensii, precum și la reducerea numărului de pensionari odată cu creșterea accelerată a vârstei de pensionare, sprijinind astfel consolidarea sustenabilă a cheltuielilor.

Măsurile propuse prin prezentul proiect de act normativ sunt necesare pentru alinierea tuturor pensiilor din perspectiva echității, principiu fundamental al reformei, așa cum este ea descrisă în PNRR.

Astfel, se realizează o aliniere atât la nivelul tuturor pensiilor de serviciu prin introducerea ratei de înlocuire unice de 65%, aceeași pentru toți beneficiarii de pensii de serviciu dar și accelerarea creșterii vârstelor de pensionare pentru aceste categorii de persoane.

Se propune ca, începând cu data de 1 ianuarie 2026 judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională, precum și personalul de specialitate juridică se pot pensiona și pot beneficia de pensia de serviciu dacă îndeplinesc condiția de vechime de minimum 25 de ani realizată numai în aceste funcții, precum și condiția de vârstă de cel puțin 48 de ani.

Această vârstă de pensionare crește eșalonat până la împlinirea vârstei de 65 de ani.

De asemenea, pentru personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea proiectul de lege are în vedere ajustarea procentului care stă la baza stabilirii cuantumului pensiilor de serviciu, de la 80% din baza de calcul cât este în prezent, la 65% determinând reducerea decalajului dintre pensiile de serviciu și cel al pensiilor de asigurări sociale de stat.

Personalul Curții Constituționale, respectiv, magistrații-asistenți și personalul de specialitate juridică asimilat acestora, cu o vechime de cel puțin 25 de ani realizată numai în aceste funcții, se pot pensiona la împlinirea vârstei standard de pensionare de 65 de ani și pot beneficia de o pensie de serviciu în cuantum de 65% din baza de calcul reprezentată de media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și a sporurilor avute în ultimele 48 de luni de activitate înainte de data pensionării.

Vârsta de pensionare crește eșalonat până la împlinirea vârstei de 65 ani.

În vederea aplicării prevederilor prezentei legi, la propunerea instituțiilor implicate, normele metodologice existente se actualizează.

INIȚIATORI

Ion -Marcel CIOLACU - Deputat PSD_

Marian - Cătălin PREDOIU - Senator PNL

Hunor KELEMEN - Deputat UDMR_

Varujan PAMBUCCIAN - Deputat minorități